

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інженерно-будівельний інститут
Кафедра організації будівництва та охорони праці

СИЛАБУС навчальної дисципліни

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	192	Будівництво та цивільна інженерія
Освітня програма	Освітньо-наукова програма (ОНП) «Теплогазопостачання і вентиляція»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄCTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Книш Олексій Ігоревич, к.т.н., доцент кафедри організації будівництва та охорони праці,
refordn@gmail.com

Чекулаєв Дмитро Іванович, старший викладач кафедри організації будівництва та охорони праці;

Приступлюк Віктор Петрович, старший викладач кафедри організації будівництва та охорони праці,
odaba.obior.bgd. @gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти знайомляться:
з основними законами розвитку виробничих небезпек в будівельному виробництві та можливостями їх попередження в проектній практиці;
з основними організації цивільного захисту на суб'єкті господарювання, індивідуальними і колективними засобами захисту та здобувають навички з оцінювання сталого функціонування суб'єктів господарювання.

Програмні результати навчання:

знати:

- законодавство про охорону праці в галузі будівництва;
- права, обов'язки та відповідальність працівника і керівника підприємства або закладу невинробничої сфери;
- державні нормативні акти про охорону праці (НПАОП), міжгалузеві, галузеві та міждержавні, міжгалузеві нормативні акти (ISO, EC/ET/21);
- організацію та задачі єдиної державної системи цивільного захисту та її складові;
- організацію цивільного захисту на суб'єкті господарювання;
- заходи з попередження надзвичайних ситуацій;
- організацію робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

володіти:

- навичками з розробки і впровадження безпечних технологій;
- методами вибору оптимальних умов і режимів праці;
- методиками проектування робочих місць на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці;
- системами розробки методичного забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці;
- навичками з надання допомоги та консультації працівників з практичних питань безпеки праці;
- методикою прогнозування можливої радіаційної, хімічної, біологічної (бактеріологічної) обстановки, яка може виникнути в наслідок надзвичайних ситуацій;
- методикою оцінки стійкості роботи суб'єктів господарювання до дій різних вражаючих факторів;

вміти:

- використовувати гарантії прав громадян на охорону праці: встановлення робочого часу і часу відпочинку, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці;
- встановлювати контроль та нагляд за станом охорони праці;
- організувати навчання з питань охорони праці;
- організувати атестацію робочих місць за умовами праці;
- проводити ідентифікацію надзвичайних ситуацій, досліджувати умови їх виникнення і розвитку та забезпечувати скоординовані дії що до попередження їх на суб'єкті господарювання відповідно до своїх професійних обов'язків;
- практично здійснювати заходи захисту персоналу і населення, в межах своїх повноважень, від наслідків аварій, катастроф, стихійного лиха і застосування зброї;

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1	Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі	2	2	8
2	Система управління охороною праці в організації	2	2	10
3	Гігієнічна оцінка умов праці, оцінка технічного та організаційного рівнів робочого місця	2	2	10
4	Єдина державна система цивільного захисту та повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту	4	4	10

5	Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	4	4	10
6	Запобігання надзвичайним ситуаціям, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідація їх наслідків	2	22	10
	Всього	16	16	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Охорона праці в будівництві» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Індивідуальна контрольна робота (виконання та захист)	1	30	50
Поточний контроль знань (експрес контроль)	1	30	40
Участь у олімпіадах та конференціях		0	10
Разом		60	100

Індивідуальна **контрольна робота** (виконання та захист) передбачено з розділу «Система управління охороною праці». Виконується студентами в аудиторії і складається з кейсів індивідуальних завдань (задач). В цій роботі розглядається виробнича ділянка, робоча зона будівельного об'єкту, будівельне обладнання тощо. Студенту запропонований ризик орієнтований розрахунок руху робочої сили із встановленими показниками якості виробничого процесу. Головна задача - побудувати систему технологічних режимів експлуатації ділянки, та запропонувати відповідні заходи безпеки.

Два рази за семестр проводяться **експрес контроль** по вирішенню задач з оцінки обстановки, наприклад:

1. Визначити допустиму тривалість перебування аварійної команди в будинку під час рятувальних робіт, коли рівень радіації на відкритій місцевості складає 23 мР/год, установлена доза опромінення 20 мР, $k=10$. 1- 5,7; 2- 6,7; 3- 7,7; 4- 8,7; 5- 9,7; 6- 10,7.
2. Визначити дозу, яку отримали робітники, що працювали на відкритій місцевості 1 добу за умов, коли на початку їх роботи рівень радіації становив 11 мР/год, а в кінці - 1 мР/год.
1- 111; 2- 122; 3- 133; 4- 144; 5- 155; 6- 166.

Участь у олімпіадах та конференціях проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Участь у олімпіадах та конференціях передбачає презентацію матеріалів наукової роботи за тематикою навчальної дисципліни на методичному семінарі кафедри та подання тез на щорічний студентський конкурс.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Інтегрований курс безпеки життєдіяльності (теоретичні основи): Навч. посіб. - Кам'янець- Подільський: Буницький О.А., 2009. - 200 с.
2. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Чорна О.Г. Безпека
3. життєдіяльності та охорона праці (Практичний курс): Навчальний посібник. - Кам'янець-Подільський: "Думка", 2010. - 152 с.
4. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Організація будівництва" для студентів галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізації
5. «Теплогазопостачання та вентиляція" освітнього рівня «бакалавр» Одеса: ОДАБА, 2018. – 23 с.
6. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів галузі знань 0306
7. «Менеджмент і адміністрування» спеціальності 8.03060101 « Менеджмент організацій і адміністрування» ОКР «магістр» Одеса: ОДАБА, 2015. – 27 с.
8. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Охорона праці у галузі» для студентів спеціальності 8.05050308
9. "Підйомно-транспортні, дорожні, меліоративні машини і обладнання" ОКР магістр денної та заочної форми навчання Одеса: ОДАБА, 2015. – 46 с.
10. Дашковська О.П., Книш О.І. Методичні вказівки до виконання практичних робіт і контрольної роботи в аудиторії з курсу «Охорона праці в галузі» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво» спеціальності 7.02020501 «Образотворче мистецтво» ОКР «спеціаліст» денної форми навчання Одеса: ОДАБА, 2015. – 51 с.
11. «Захисні споруди цивільної оборони» ДБН -97 1997.- 60 ст.
12. «Цивільна оборона України» Підручник для студентів навчальних закладів. 2011р.347ст.Київ «Кондор» Я.І. Бердй.
13. Методичні вказівки «Дії населення у період надзвичайних ситуацій. Індивідуальні засоби захисту».Одеса-2012.38ст.
14. Методичні вказівки «Оцінка радіаційної та хімічної обстановки.» Одеса-2016.38ст.
15. Методичні вказівки «Підвищення стійкості роботи суб'єктів господарювання від дії негативних чинників надзвичайних ситуацій.» Одеса- 2017.55ст.
16. Текст лекцій з дисципліни «Цивільний захист» до самостійного вивчення. Одеса- 2015.58ст.

Допоміжні джерела інформації

17. Законодавство України про охорону праці. - в 3-х т. - К., 1995.
18. Закон України "Про охорону праці". //Голос України, №224, 14.10.1992.
19. Закон України "Про охорону здоров'я". //Голос України, №238, 1992.
20. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення". //Відомості Верховної ради України, №27, 1994.
21. Кодекс Законів про працю. - К.: Юрінком Інтер, 1998. - 1040 с.
22. Закон України „Про охорону праці" від 21 листопада 2002 року.
23. Кодекс законів про працю України. //Відомості Верховної ради України,
24. №33, 1994.
25. Закон України про пожежну безпеку. - К.: 1993 р.
26. Кодекс законів про працю України. Офіційне видання. К.: Атіка. 2004. 120 с.
27. Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 р. з наступними змінами і доповненнями // <http://zakonl.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
28. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

29. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».
30. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини". - "Освіта України", № 50, 12.12.97.
31. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SA8000: 2001 Social Accountability International.
32. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
33. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
34. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.
35. Кодекс цивільного захисту України.
36. Положення про спец. служби ЦЗ(Постанова КМУ від 8.07. 2015 р.№ 469).
37. Положення про ЄДСЦЗ (Постанова КМУ від 9.01. 2014 р.№ 11).
38. Порядок утворення, завдань та функцій формувань ЦЗ (Постанова КМУ від 10. 2013 р.№ 787).
39. Порядок проведення евакуації (Постанова КМУ від 30.10. 2013р.№ 841). 6.Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях (Постанова КМУ від 26.06. 2013р.№444).